

Eluned Morgan AS/MS
Y Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol
Minister for Health and Social Services

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Huw Irranca-Davies AS
Cadeirydd
Y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad

SeneddLJC@senedd.wales

18 Mai 2023

Annwyl Huw,

Cyfeiriaf at adroddiad y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad a gyhoeddwyd ar 25 Ebrill a oedd yn cynnwys ei ganfyddiadau a'i argymhellion fel rhan o waith craffu Cyfnod 1 ar Fil Caffael y Gwasanaeth Iechyd (Cymru).

Rhoddais fy ymateb bras i argymhellion y Pwyllgor fel rhan o'r ddadl ar Egwyddorion Cyffredinol y Bil yn y Cyfarfod Llawn ar 9 Mai, pan ymrwymais hefyd i ddarparu ymateb ysgrifenedig llawn. Mae'r ymateb hwnnw ynghlwm yn Atodiad A.

Hoffwn ddiolch unwaith eto i'r Pwyllgor am graffu ar y Bil ac am y dogfennau ategol a luniwyd.

Yn gywir

Eluned Morgan AS/MS
Y Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol
Minister for Health and Social Services

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Gohebiaeth.Eluned.Morgan@llyw.cymru
Correspondence.Eluned.Morgan@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

ATODIAD A

BIL CAFFAEL Y GWASANAETH IECHYD (CYMRU)

YMATEB LLYWODRAETH CYMRU I ADRODDIAD CRAFFU CYFNOD 1 Y PWYLLGOR DEDDFWRIAETH, CYFIAWNDER A'R CYFANSODDIAD, 25 EBRILL 2023.

Argymhelliad 1: Dylai'r Gweinidog gyflwyno gwelliant i'r Bil i newid pennawd yr adran 116A newydd yn Neddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cymru) 2006, sydd i'w fewnosod gan adran 2 o'r Bil, i'w gwneud yn glir y gall darpariaethau'r Bil Caffael, ar ôl iddo ddod i rym, gael eu datgymhwyso mewn perthynas â chaffael gwasanaethau iechyd gan sefydliadau'r GIG ac awdurdodau lleol yng Nghymru.

Ymateb: GWRTHOD

Rwy'n deall pam y mae'r Pwyllgor wedi codi'r mater hwn mewn perthynas â chyfeirio'n benodol at awdurdodau lleol ym mhennawd yr adran newydd, sydd i'w mewnosod yn Neddf Caffael 2023.

Wrth ddatblygu'r Bil, roeddem yn ymwybodol y dylai'r geiriad geisio adlewyrchu'r dull gweithredu a'r pwerau sy'n cael eu dilyn gan Adran Iechyd a Gofal Cymdeithasol Llywodraeth y DU ar gyfer ei Chyfundrefn Dethol Darparwyr, ac y dylai'r geiriad hefyd ddangos bod y pwerau y mae Gweinidogion Cymru yn eu ceisio yn union yr un fath â rhai Gweinidogion y Goron yn y cymal blaenorol.

At hynny, roeddem yn ymwybodol hefyd fod awdurdodau lleol yn caffael ystod eang o nwyddau a gwasanaethau y tu allan i 'wasanaethau iechyd' fel y'u diffinnir gan y Bil. Mewn gwirionedd, pe cyfeirir yn benodol at awdurdodau lleol ym mhennawd yr adran newydd, gellid dehongli bod i gyfundrefn gaffael arfaethedig y gwasanaeth iechyd gymhwysiad ehangach ar gyfer awdurdodau lleol. Byddai hyn yn achosi dryswch ac yn awgrymu bod y pŵer datgymhwyso yn berthnasol i'r holl wasanaethau sy'n cael eu caffael gan awdurdodau lleol.

Mae'r Bil yn ei gwneud yn glir bod awdurdodau lleol yn cael eu henwi yn 'awdurdodau perthnasol' o dan adran 10A(6) o Ddeddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cymru) 2006, fel y mae i'w mewnosod gan adran 3 o'r Bil.

Am y rhesymau hyn, nid wyf yn derbyn argymhelliad 1 gan y Pwyllgor.

Argymhelliad 2: Dylai'r Gweinidog rannu, ar gyfer ymgynghori cyhoeddus, fersiynau drafft o'r rheoliadau sydd i'w gwneud o dan yr adran 10A newydd yn Neddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cymru) 2006, er mwyn llywio eu datblygiad pellach cyn gosod rheoliadau sy'n ddarostyngedig i'r weithdrefn gadarnhaol ddrafft yn y Senedd.

Ymateb: GWRTHOD

Rydym wedi llwyr ymrwymo i gynnal ymgynghoriad cyhoeddus ar yr egwyddorion gweithredol er mwyn llywio'r gwaith o ddatblygu rheoliadau yn y dyfodol sy'n ymwneud â'r gyfundrefn gaffael newydd arfaethedig ar gyfer y gwasanaeth iechyd.

O ganlyniad, bydd y rheoliadau yn cael eu datblygu'n uniongyrchol mewn partneriaeth â'r 'awdurdodau perthnasol' fel y'u diffinnir yn y Bil, gan gynnwys GIG Cymru, awdurdodau lleol, a rhanddeiliaid perthnasol eraill. Byddwn yn ymgysylltu â rhanddeiliaid drwy amrywiol lwybrau, gan gynnwys drwy gynnal deialog â sefydliadau cynrychioliadol a sefydlu gweithgorau i ddatblygu a mireinio'r rheoliadau.

Rydym hefyd yn ymwybodol bod angen inni sicrhau cysondeb â'r newidiadau sy'n cael eu hysgogi gan gyflwyno'r Gyfundrefn Dethol Darparwyr yn Lloegr cyn gynted â phosibl, er mwyn lleihau'r bwlch amser a'r risgiau cysylltiedig o fod â dwy gyfundrefn gaffael wahanol ar waith ar gyfer y gwasanaeth iechyd yng Nghymru a Lloegr.

Cyfyngedig o ran gwerth, o safbwynt gweithredol, fydd cynnal ymgynghoriad cyhoeddus ar y rheoliadau drafft (yn ychwanegol at yr ymgynghoriad sydd wedi'i drefnu ar gyfer datblygu'r rheoliadau). Pe bai ymgynghoriad yn cael ei gynnal ar y rheoliadau drafft, byddai'n arwain at oedi sylweddol o safbwynt gweithredu'r gyfundrefn gaffael newydd ar gyfer y gwasanaeth iechyd yng Nghymru ac o safbwynt cysoni â'r newidiadau arfaethedig i'r gyfundrefn gaffael yn Lloegr.

Nid wyf yn teimlo bod angen prosesau ymgynghori sy'n ychwanegol at y rhai yr ymrwymwyd iddynt eisoes, ac felly nid wyf yn derbyn argymhelliad 2 gan y Pwyllgor.

Argymhelliad 3: Dylai'r Gweinidog gyflwyno gwelliant i'r Bil i'w gwneud yn ofynnol i beidio â gwneud rheoliadau o dan yr adran 10A newydd yn Neddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cymru) 2006 nes bod 60 diwrnod wedi mynd heibio ers gosod y rheoliadau drafft.

Ymateb: GWRTHOD

Fel y manylir uchod yn fy ymateb i argymhelliad 2 gan y Pwyllgor, rydym yn ymwybodol bod angen inni fod yn gyson â'r newidiadau arfaethedig sy'n cael eu hysgogi gan gyflwyno'r Gyfundrefn Dethol Darparwyr yn Lloegr cyn gynted â phosibl.

Bydd rheoliadau yn y dyfodol yn dilyn llinell amser ddiodyn y llywodraeth ar gyfer craffu ar osod rheoliadau, sy'n 20 o ddiwrnodau drwy'r weithdrefn gadarnhaol. Mae hyn yn darparu i'r Senedd yr amserlen briodol ar gyfer craffu ar y rheoliadau cyn pleidleisio a fydd yn eu cymeradwyo ai peidio.

Bydd gosod amserlenni ychwanegol ar gyfer gwaith craffu ar y rheoliadau gan y Senedd yn arwain at oedi cyn cyflwyno'r gyfundrefn gaffael newydd arfaethedig ar gyfer y gwasanaeth iechyd yng Nghymru. Gallai'r gofyniad hwn hefyd lesteirio ein gallu i ymateb i unrhyw newidiadau i reoliadau'r Gyfundrefn Dethol Darparwyr a gyflwynir gan Adran Iechyd a Gofal Cymdeithasol Llywodraeth y DU mewn modd amserol yn y dyfodol, gan achosi'r risg o ddiffyg cysondeb rhwng y cyfundrefnau gaffael a fydd ar waith ar gyfer y gwasanaeth iechyd yng Nghymru a Lloegr yn y dyfodol.

Felly, nid wyf yn derbyn argymhelliad 3 gan y Pwyllgor.

Argymhelliad 4: Dylai'r Gweinidog gyflwyno gwelliant i'r Bil i ddarparu bod yn rhaid i Weinidogion Cymru ymgynghori ag unrhyw bersonau eraill y maent yn eu hystyried yn briodol wrth baratoi rheoliadau i'w gwneud o dan yr adran 10A newydd yn Neddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cymru) 2006, i'w mewnosod gan y Bil.

Ymateb: DERBYN MEWN EGWYDDOR

Mae argymhelliad 4 gan y Pwyllgor mewn perthynas ag ymgynghori yn cydgysylltu ag argymhelliad 5 gan y Pwyllgor Iechyd a Gofal Cymdeithasol. Mae'r ddau argymhelliad yn ceisio gwelliant i'r Bil i roi dyletswydd ar Weinidogion Cymru i ymgynghori mewn perthynas â rheoliadau yn y dyfodol.

Fel y nodwyd uchod, rydym wedi llwyr ymrwymo i gynnal ymgynghoriad cyhoeddus ar yr egwyddorion gweithredol er mwyn llywio'r gwaith o ddatblygu rheoliadau yn y dyfodol ar gyfer y gyfundrefn gaffael newydd arfaethedig.

Fodd bynnag, nodaf sylwadau'r ddau bwyllgor a'r awydd i sicrhau bod yr unigolion a'r grwpiau priodol yn cael cynnig y cyfle yn ffurfiol i gyfrannu at y broses o baratoi'r rheoliadau.

Felly, er na allaf dderbyn yn llawn y geiriad a awgrymir yn argymhelliad 4 adroddiad y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad ac argymhelliad 5 adroddiad y Pwyllgor Iechyd a Gofal Cymdeithasol, rwy'n hapus i dderbyn yr argymhellion mewn egwyddor a byddaf yn ceisio cyflwyno gwelliant yn ystod Cyfnod 2 sy'n rhoi ymgynghori ar ddatblygu'r rheoliadau ar wyneb y Bil.

Argymhelliad 5: Dylai'r Gweinidog gyflwyno gwelliant i'r Bil i ddarparu bod yn rhaid i Weinidogion Cymru ymgynghori ag unrhyw bersonau eraill y maent yn eu hystyried yn briodol wrth baratoi canllawiau ynglŷn â chydymffurfio â rheoliadau a wneir o dan yr adran 10A newydd yn Neddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cymru) 2006, i'w mewnosod gan y Bil.

Ymateb: GWRTHOD

Yn dilyn fy ymateb i argymhelliad 4 uchod, rwyf wedi ymrwymo i gyflwyno gwelliant mewn perthynas ag ymgynghori ar ddatblygu rheoliadau yn y dyfodol.

Bydd y rheoliadau yn cael eu datblygu mewn cydweithrediad â'r awdurdodau perthnasol, ac, o ganlyniad, byddant yn llywio'r canllawiau dilynol sy'n esbonio'r gofynion yn y rheoliadau hynny.

At hynny, mae angen inni sicrhau bod gennym ddull a fydd yn hyblyg ac yn ystwyth ac a fydd yn ei gwneud yn bosibl inni newid y canllawiau mewn modd priodol ac amserol i sicrhau bod gennym gyfundrefn sy'n addas ar gyfer y diben. Dylai'r gyfundrefn honno fod yn seiliedig ar yr arfer gorau, a dylid ystyried adborth parhaus gan randdeiliaid a defnyddwyr gan ymateb hefyd i unrhyw newidiadau a ddaw yn sgil y Gyfundrefn Dethol Darparwyr arfaethedig pan fydd honno wedi cael ei rhoi ar waith yn Lloegr.

O'r herwydd, nid wyf yn ystyried ei bod yn ymarferol nac yn angenrheidiol cynnal ymgynghoriad ffurfiol ar lunio'r canllawiau i gydymffurfio â'r rheoliadau.

Felly, nid wyf yn derbyn argymhelliad 5 gan y Pwyllgor.